

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2025-09-01

Diarienummer:
SCN-2025-00425

Handläggare:
Helene Löwgren

Ansökan om verksamhetsbidrag 2026 – Föräldraföreningen mot narkotika

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** för år 2026 bevilja Föräldraföreningen mot narkotika (FMN) bidrag med 287 851 kr.

Ärendet

Föräldraföreningen mot narkotika (FMN) ansöker om bidrag med 319 500 kronor för år 2026. Verksamhetsåret 2025 beviljades FMN 280 830 kr.

Föräldraföreningen mot narkotika (FMN) fokuserar på att erbjuda stöd och rådgivning till anhöriga som påverkas av någon med beroendeproblematik. Verksamheten består av individuella rådgivningssamtal, samtal i grupp, även kallade självhjälpgrupper samt informationskvällar, där anhöriga kan dela erfarenheter och få kunskap. Med sin långa erfarenhet har FMN sett att behovet av stöd och hjälp ökar stadigt, och arbetar därför för att möta detta behov med sin stödjande och rådgivande verksamhet.

FMN ansöker om medel för att täcka omkostnaderna för att driva sin stödjande och rådgivande verksamhet inom beroendefrågor, samt för att sprida information om dessa frågor. Detta inkluderar kostnader för lokaler och personal som behövs för att bedriva verksamheten.

Förvaltningen bedömer att FMN:s verksamhet harmonierar med nämndens krav och bedömningskriterier.

Förvaltningen föreslår att FMN beviljas ett bidrag om 287 851 kr.

Beredning

Ärendet har beretts inom Stab SCF.

Föredragning

Föreningslivets verksamheter kompletterar den verksamhet nämnden bedriver inom det sociala området.

Ändamål för socialnämndens verksamhetsbidrag

Ändamålet med socialnämndens verksamhetsbidrag är att stödja verksamheter som undanröjer risker för social utsatthet, bidrar till och möjliggör människors inneboende styrkor, främjar egenmakt samt leder till förbättrad folkhälsa. Stärkande, främjande och förebyggande insatser för människor och grupper som behöver stöd och hjälp utifrån sin sociala situation är i fokus.

Vilka kan söka

Socialnämnden fördelar bidrag främst till ideella föreningar. Med föreningar avses främst ideella organisationer och allmännyttiga föreningar. Bidrag kan i undantagsfall ges till stiftelser (icke vinstdrivande) samt ekonomiska föreningar. Nämndens bidrag är selektiva och prioriteringar i bidragshanteringen görs också utifrån kommunens mål och budget, nämndens årliga verksamhetsplan, andra kommunala styrdokument samt avsatt budgetutrymme.

Nämndens krav

- Föreningens verksamhet ska främja grupper och individer med behov av stöd och hjälp utifrån sin sociala situation, där beskriven verksamhet innebär kvalificerat stöd till dessa målgrupper.
- Föreningens verksamhet ska aktivt bidra till och verka för att minska förtryck och våld i samhället, öka engagemang i sociala frågor, påverka grupper och individer att bli integrerade och accepterade i samhället samt verka, för en förbättrad folkhälsa.
- Föreningens verksamhet ska vara till nytta inom nämndens verksamhetsområde och komplettera eller stärka nämndens egen verksamhet.
- Föreningens verksamhet ska harmoniera med nämndens mål och inriktningsdokument.
- Föreningen ska innan bedömning av fortsatt stöd inkomma med en delårs/helårsredovisning av hur stödet använts.

Bedömningskriterier

Bedömning görs utifrån idé, mål och syfte, metod för genomförande samt förväntade effekter. Ansökan bedöms också utifrån hur väl verksamheten svarar mot gällande anvisning om utlyst bidrag.

Vidare bedöms om

- bidragets storlek är rimligt i förhållande till förväntad effekt
- verksamheten har ett innovationsperspektiv
- utrymme finns inom ekonomisk ram.

Hur väl föreningen arbetar med

- tillgänglighet för alla
- likabehandling
- jämställdhet
- inflytande
- delaktighet
- egenmakt
- integration
- mångfald
- barns rättigheter och uppfyllande av barnkonventionen (där det är aktuellt).

Föräldraförening mot narkotikas ansökan

Föräldraföreningen mot narkotika (FMN) ansöker om 319 500 kronor för att täcka omkostnaderna för sin stödjande och rådgivande verksamhet inom beroendefrågor. Detta inkluderar kostnader för lokal och personal, som är nödvändiga för att möta det ökande behovet av rådgivning.

Föreningens ideella insatser räcker inte till för att möta det ökande behovet av stöd, och en deltidanställd rådgivare skulle kunna hjälpa föreningen att nå ut bredare med information och stöd till dem som behöver det. Ytterligare en rådgivare har förstärkts från och med årsskiftet.

FMN konstaterar att behovet av stöd har ökat, och att det är viktigt att föreningen är tillgänglig för dem som söker hjälp. För att möta detta behov har föreningen en kanslist anställd på 25%, med stöd av lönebidrag från Arbetsförmedlingen. Emellertid kan detta bidrag minska eller utebli, vilket gör det nödvändigt att söka ytterligare medel.

En rättelse har inkommit från föreningens kassör; att föreningen söker 319 500 kr. och inte 329 500 kr. som är ifyllt på sida 4 i ansökan. Det blev fel vid en ändring som kassören gjorde.

Delårsuppföljning

Rådgivningen är kärnan i FMN:s verksamhet och innebär att de ger de anhöriga kunskap och verktyg för att kunna hantera sin situation samt att hänvisa anhöriga till olika myndighetskontakter, beroende på den aktuella situationen.

Föreningen har från och med årsskiftet förstärkts med ytterligare en rådgivare. Rådgivarna arbetar ideellt genom att ta emot enskilda samtalsbesök. Även om de i möjligaste mån alltid försöker ta emot nya hjälpsökande på föreningslokalen förekommer även rådgivningar per telefon. Rådgivning har under första halvåret skett vid 42 tillfällen samt 10 telefonrådgivningar.

En lokal (kanslikontor och tillgång till mötesrum) och stöd från en kanslist är en grundläggande förutsättning för verksamhetens föreningsarbete. Verksamhetens

huvudsakliga kostnader går således till kontorshyra och att kunna ha en kanslist på deltid (25%). Föreningsarbetet i övrigt sker på ideell basis.

Föreningen har som målsättning att redan efter några enskilda samtal få medlemmar att knyta kontakter med andra anhöriga. En naturlig möjlighet till detta ges vid de tillfällen då de arbetar med så kallade självhjälpsgrupper, under ledning av en eller två rådgivare och träffarna planeras utifrån ett utarbetat program. Under första halvåret 2025 har föreningen genomfört åtta självhjälpskvällar.

Förvaltningens bedömning

Föreningen uppfyller de krav och bedömningskriterier nämnden ställer. FMN:s verksamhet möter både individuella och gruppbehov genom att erbjuda anpassat stöd till närstående, samt skapa en gemenskap där anhöriga, vänner och andra kan få kunskap och förståelse för hur de kan hjälpa och stötta någon som kämpar med sin beroendeproblematik.

Genom sitt opinionsbildande arbete, som inkluderar marknadsföring, informationsinsatser i skolor och kampanjer, når FMN ut till personer och grupper som är i behov av stöd och hjälp. Detta arbete bidrar till att öka kunskapen om skadligt bruk och beroende, engagera fler i dessa frågor och skapa möjligheter för personer i socialt utanförskap att förbättra sin situation och komma vidare.

Föreningens verksamhet är i linje med socialtjänstlagen, då de aktivt arbetar för att förebygga och motverka skadligt bruk bland barn, unga och vuxna. De erbjuder också rådgivning och stöd där behov finns, till exempel genom samtal med närstående som behöver hjälp att hantera konflikter och utmaningar relaterade till skadligt bruk.

Socialnämnden erbjuder en rad verksamheter för personer med skadligt bruk, både för att hjälpa dem att bli drogfria och för att stödja dem i att upprätthålla ett liv i nykterhet. Enligt förvaltningens bedömning utgör FMN:s verksamhet ett värdefullt och kvalitativt tillägg till nämndens ordinarie verksamhet inom området.

Utöver detta har förvaltningen tagit del av FMN:s delårsredovisning och bedömer att de på ett tjänligt sätt redogör för den verksamhet som bedrivits under första halvåret av 2025.

Utifrån den beskrivna verksamheten samt den uppföljning som gjorts av föregående års verksamhet är det förvaltningens bedömning att FMN lever upp till både nämndens krav och bedömningskriterier som tagits fram för verksamhetsbidrag. Förvaltningen föreslår att FMN beviljas ett bidrag om 287 851 kr.

Barnkonsekvensanalys

Många barn växer upp i familjer som påverkas av skadligt bruk, psykisk ohälsa eller våld, och ibland förekommer flera av dessa problem samtidigt. Detta kan leda till svåra uppväxtförhållanden, som i sin tur ökar risken för att barnen senare i livet utvecklar egna problem med psykisk eller fysisk ohälsa, samt ett skadligt bruk.

Beslutet har en positiv inverkan på både barn och ungdomar. Det stärker vuxnas förmåga att ge stöd till barn och ungdomar som påverkas av skadligt bruk, antingen direkt genom att de själva har ett skadligt bruk eller indirekt genom att de har en

anhörig, såsom en förälder, syskon, vän eller annan närstående, som har eller har haft ett skadligt bruk och beroende.

Ekonomiska konsekvenser

Föreningen Föräldraföreningen mot narkotika (FMN) beviljades föregående år 280 830 kr och i år föreslås föreningen beviljas 287 851 kr.

Ökningen av bidraget är en uppräknings av föregående års bidrag med 2,5 %.

Under 2025 beviljar nämnden cirka 18,9 mnkr till civila samhället genom olika bidrag. Socialnämndens preliminära budget för 2026 beräknas bli cirka 18,2 mnkr men är beroende av kommande beslut i socialnämnden rörande nämndens budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 1 september 2025.
- Bilaga 1, Ansökan om socialnämndens verksamhetsbidrag till föreningar 2026.

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör